

[Viborg Amts 1. Valgkreds]). Jeg havde ikke troet, at han vilde tale paa den Maade, han gjorde. Maaden, hvorpaa Kompensationen er foreslaaet, er jeg glad ved. Man kunde ikke vente at faa andet. Hvad der her foreslaas om Arveafgift og forhøjet Vinskaf, anser jeg for rigtig og godt. Jeg vilde dog ud fra mit Synspunkt paa Beskyttelsesforhold gerne anvise Vej for en kommende Nedgang i Toldindtægter og andre Afgifter, og jeg kan der ikke andet end henvise til en forøget Grundværdiskat. Den er der ogsaa fra anden Side blevet talt om, og det var jo ikke nogen ny Tanke for mig. Jeg talte første Gang i 1890 om Grundværdiskatten, og der blev da af det daværende ærede Medlem fra Møen, Frede Bojsen, svaret: Lad os være fri for at faa en saadan Diskusion ført her ind i den danske Rigsdag. Havde vi imidlertid den Gang kunnet fuldføre denne Tanke, havde der været tjent meget derved. Den Gang havde vi mange Havne tilbage at bygge og mange Jernbaner at anlægge. Siden den Tid have vi ogsaa bygget Frihavnen. Og havde vi den Gang indført en Grundværdiskat efter Grundenes stigende Værdi, havde Danmarks Statskasse været flere Millioner rigere. Vi have set, hvorledes Grundene ere stegne, efter at der er bygget Jernbaner og foretaget Havneanlæg. Hvad være f. Eks. Grundene ved Frihavnen værd den Gang? De være vel omtrent 50 Øre værd pr. Kvadratalen, men nu ere de adskillige Kroner værd. Hvad ere f. Eks. ikke Grundene ved Kystbanen værd i Sammenligning med den Gang? Saaledes er Forholdet over det hele. Det havde været klogest, om vi den Gang havde slaaet ind paa den Vej, og det vilde ogsaa være klogt, om vi gjorde det nu. Hvad ville ikke disse Grunde blive værd om 20 Aar? Derfor ønsker jeg, at man vil lægge Øret til den Tanke og sige, at det selvfølgelig er en rigtig Skat. Dermed vil jeg dog ikke have sagt, at den Maade, hvorpaa man ofte fremfører den Tanke, er rigtig. Jeg billiger saaledes ikke, hvad den ærede sidste Taler sagde. Han angreb denne Tanke og anførte den socialdemokratiske Nationaløkonom, Dr. Gustav Bang, der skal have ytret, at Tanken var ganske umulig. Men at Gustav Bang siger, at den er umulig, er ikke et stærkere Bevis for dens Umulighed, end naar en anden siger det. Det er kun en af de Paastande, som man saa tidt hører. Jeg er ikke enig med den Maade, hvorpaa mange ville have Tanken gennemført. Den kan naturligvis ikke gennem-

føres lige paa en Gang, med et Slag. Man kan heller ikke paa en Gang afskaffe Toldskatterne eller Formue- og Indkomstskatten. De skulle netop blive ved i flere Aar. Vi skulle netop have en stigende Indkomst- og Formueskat, som skal benyttes saaledes, som den nu benyttes, og den skal helst benyttes til en Ting til, nemlig dertil, at vi om muligt her i Danmark kunde blive fri for at laane. Jeg mener dermed, at ikke blot Statskassen skulde blive fri for at laane, men ogsaa de private. Men hvorledes bærer man sig ad her i denne Rigsdag? Vi have indrettet en Hypotekbank, og det er i og for sig en god Ting, men saaledes som denne Lov skal anvendes, virker den paa den Maade, at de ny Laantagere, som ville gøre Laan i deres Ejendomme, kunne faa større Værdi for de Papirer, de sælge. Det er altsaa en Opfordring til de private til blot at laane og laane. Vi se ogsaa hver Dag, at der sker ny Laan i Ejendomme. Her kunde Staten hjælpe til, saa at de gamle Laan kunde afdrages og nedskrives. Hvis Staten kunde laane til $\frac{1}{2}$ pCt. billigere i Udlandet og bruge Laanene til at nedskrive de gamle Laan ved Hjælp af Hypotekbanken, kunde Staten ogsaa godt lægge Skat paa. Vil Staten skaffe mig af med min første Prioritet i Kredittforeningen, har jeg intet imod, at den faar en tilsvarende Ret til at beskatte min Ejendom. Paa den Maade vilde det komme ind igen. Det skal jeg dog ikke komme ind paa her. Men naar man siger: Der er ikke Penge nok, vil jeg sige: Jo, der er mere end Penge nok. Der er nogle, der have villet regne ud ved at se efter, hvor meget Ejendommene ere sat til ved Skyld sætningen, og andre, der ville regne ud, ved at se, hvor meget de ere satte til ved Assurancen, at der ikke var Penge nok. Jo, der er Penge nok, baade til at bestride de Omkostninger, der forlanges til Stat og Kommune og ogsaa til andre Krav. Saadan noget som 1 pCt. af den nøgne Jords Værdi giver paa Grundlag af de bedste statistiske Beregninger godt 30 Mill. Kr., og ville vi lægge 4 pCt. Rente paa den nøgne Jord, vilde den i Dag give 120 à 130 Mill. Kr. Afgifterne til Stat, Amt og Kommune vare før vi indførte Ejendomsskylden 30 Mill. Kr., medens de i Dag vil nok ere noget mere, og dertil kommer saa Toldskatterne. Den direkte Skat vilde altsaa kunne afløses ved en 1 pCt. Afgift paa den nøgne Jord, og 4 pCt. vilde være nok til at afløse baade den og Toldskatterne og mere til.